

Carlo Verheul: 'We hoeven niet altijd meteen specialisten in te zetten'

Certificaten stapelen betekent niet automatisch beter groenbeheer

Van versnipperde inspecties naar een integrale aanpak

Binnen het boombeheer zijn richtlijnen, certificeringen en kwaliteitsstandaarden niet meer weg te denken. Van ETW-certificering tot het Handboek Bomen, van CROW-systematieken tot NEN-normen: het aantal instrumenten waarmee kwaliteit wordt vastgelegd groeit gestaag.

Auteur: Sarah Westenburg

Volgens Herman Wevers, directeur van Alles over Groenbeheer, is de vraag of die ontwikkeling ook leidt tot betere resultaten buiten. De kern van zijn kritiek ligt niet bij de wens om kwaliteit te borgen, maar bij de manier waarop dat nu gebeurt. Er zijn nu te veel afzonderlijke richtlijnen en certificeringen. Bedrijven moeten steeds meer tijd investeren om daaraan te voldoen. Wevers: 'Ik moet haast stoppen met werken om alle certificaten bij te houden.' Bovendien zorgt de opeenstapeling van verschillende instrumenten volgens hem voor onnodige complexiteit.

Hij pleit dan ook voor een andere manier van kwaliteitsborging, waarin kwaliteit, inspecties, contractafspraken en beheer veel sterker met

elkaar verbonden zijn. Eén integraal systeem dat door de sector wordt gedragen.

BOEI als wenkend perspectief

Als voorbeeld van hoe dat volgens Wevers kan werken, wijst hij op de BOEI-systematiek van het Rijksvastgoedbedrijf. BOEI (Brand, Onderhoud, Energie (& Duurzaamheid) en Inzicht in het voldoen aan wet- en regelgeving) werd in 2009 ontwikkeld om verschillende inspecties en beoordelingsmethoden binnen vastgoedbeheer samen te brengen in één systematiek. Voor die tijd werden gebouwen vaak meerdere keren geïnspecteerd door verschillende specialisten, ieder vanuit een eigen discipline en met een eigen doel. Dat leidde regelmatig tot overlap, tegenstrijdige beoor-

Herman Wevers: 'Ik moet haast stoppen met werken om alle certificaten bij te houden'

delingen en inefficiëntie. BOEI brengt deze verschillende invalshoeken samen in één integrale beoordeling.

Volgens Carlo Verheul, Expert Stedelijk Groen bij het Rijksvastgoedbedrijf, ligt daarin de kracht van de systematiek. Hij vergelijkt de aanpak met de rol van een huisarts. Een huisarts beoordeelt een patiënt op basis van algemene kennis en bepaalt vervolgens of specialistische kennis nodig is. In de groensector werkt het nu

vaak anders. Vaak worden meteen specialisten ingezet, terwijl een groot deel van de benodigde informatie ook eerst via een 'huisarts' verzameld kan worden.

De functie centraal

Een belangrijk verschil met veel bestaande inspectiemethoden is dat BOEI niet alleen kijkt naar de staat van een object (NEN 2767), maar ook naar de functie ervan. Oftewel: van conditiegestuurd naar risicogestuurd. Vertaald naar de groensector gaat het dan om de vraag of een boom of groenstrook nog de functie en het doel vervult waarvoor deze is aangelegd. Denk aan verkoeling, verkeersgeleiding, geluidsreductie, biodiversiteit of esthetiek.

Vaak zal er sprake zijn van meerdere functies; daarom worden binnen de BOEI-systematiek

voor cultureel en natuurlijk groen primaire, secundaire en tertiaire functies onderscheiden. BOEI-Cultureel & natuurlijk groen primaire, secundaire en tertiaire functies onderscheiden. De beoordeling richt zich niet alleen op eventuele gebreken in relatie tot de functie, maar ook op de vraag welke risico's die hebben voor het functioneren van het object. Inspecteurs leggen daarbij vast welke gebreken er zijn, maar ook welke risico's ontstaan als maatregelen worden uitgesteld én welke kosten daarmee gemoeid zijn. Op basis daarvan kunnen beheerders onderhoud planmatig en risicogestuurd organiseren.

Het belang van een gemeenschappelijke taal

Volgens Verheul biedt de systematiek nog een ander voordeel. Doordat verschillende disciplines met dezelfde methodiek werken, ontstaat één gezamenlijke taal voor prioritering en budgettering. Een gebrek aan een weg, gebouw, installatie of boom wordt binnen hetzelfde systeem beoordeeld. Dat betekent dus ook dat alles wat in dezelfde prioriteitsklasse valt even zwaar weegt. Dankzij de toegepaste prioritering weten opdrachtgevers meteen welke maatregelen als eerste uitgevoerd moeten worden, welke kunnen wachten en wat de financiële consequenties zijn. Veiligheidsrisico's krijgen daarbij altijd de hoogste prioriteit.

Alles met dezelfde prioriteit weegt even zwaar, of het nou een gebouw of een boom is

Frederikkazerne

‘We hoeven een bakker toch ook niet brood te leren bakken?’

Volgens Wevers ontbreekt die gemeenschappelijke taal in het huidige stelsel van richtlijnen, certificeringen en kwaliteitssystemen binnen de groensector. Hij noemt als voorbeeld recreatieve grasvelden die incidenteel worden gebruikt voor militaire oefeningen. Door het zware gebruik kan schade ontstaan die buiten het reguliere onderhoud valt. In veel contracten is vooraf niet helder geregeld hoe daarmee moet worden omgegaan. Een systematiek zoals BOEI maakt inzichtelijk welke afwijkingen er zijn

ontstaan, welke maatregelen nodig zijn voor herstel en voor wiens rekening die komen.

De huidige situatie leidt volgens Wevers bovendien tot overlap tussen bestaande instrumenten. Als voorbeeld noemt hij het ETW-certificaat en het Handboek Bomen. Wevers: ‘Het Handboek leidt in de praktijk tot veel extra ballast, terwijl ik buiten geen verschil zie of een boom gesnoeid is volgens het Handboek of ETW. Als er al een ETW-certificaat is, waarom is er dan nog een handboek nodig? We hoeven een bakker toch ook niet te leren om brood te bakken?’ Volgens hem moet vakmanschap weer centraler komen te staan. Kwaliteitsborging blijft nodig, maar dan binnen een systeem waarin inspecties, kwaliteitsnormen, beheersmaatregelen en contractuele afspraken logisch met elkaar verbonden zijn.

Pleidooi voor één standaard

Verheul benadrukt dat het werken met BOEI in het groenbeheer nog in de kinderschoenen staat. Volgens beide heren ligt de uitdaging niet alleen in het verder uitwerken van de systematiek, maar ook in het creëren van voldoende draagvlak bij opdrachtgevers en marktpartijen. Daarbij is het van belang om bestaande richt-

lijnen en inspectiemethoden binnen de groensector waar mogelijk te verbinden met BOEI.

Uiteindelijk vraagt toepassing van zo’n integrale benadering om investeringen van opdrachtgevers en de sector zelf. Er moet immers én voldoende vraag zijn én de sector moet aan die vraag kunnen voldoen. Daar ligt volgens beiden een belangrijke rol voor brancheorganisaties, normerende instanties en onderwijsinstellingen. Zelf jagen zij deze discussie actief aan via werkgroepen, opleidingen en gesprekken met onder meer NEN. Hun ambitie is helder: minder versnippering, meer samenhang en een integrale kwaliteitsborging die zich - naar hun volle overtuiging - zal bewijzen in de praktijk.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!